

ЗАКОН

О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА О САРАДЊИ ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ УЈЕДИЊЕНИХ АРАПСКИХ ЕМИРАТА

Члан 1.

Престаје да важи Закон о потврђивању Споразума о сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Уједињених Арапских Емирата („Службени гласник РС,“ – Међународни уговори, број 3/13).

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије.“

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. Уставни основ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 99. став 1. тачка 7. Устава Републике Србије, којим је прописано да Народна скупштина доноси законе и друге опште акте из надлежност Републике Србије.

II. Разлози за доношење закона

Уставом Републике Србије је предвиђено да је владавина права основна претпоставка Устава (члан 3. став 1.) и да се, осим на друге начине, остварује и „повиновањем власти Уставу и закону“ (члан 3. став 2.). Правни поредак је јединствен (члан 4. став 1. и члан 194. став 1.), а Устав је највиши правни акт Републике Србије (члан 194. став 2). Уставом је одређено да сви закони и други општи правни акти донети у Републици Србији морају бити у сагласности са Уставом (члан 194. став 3.). Потврђени међународни уговори и општеприхваћена правила међународног права део су правног поретка Републике Србије. Потврђени међународни уговори не смеју бити у супротности са Уставом (члан 194. став 4. Устава Републике Србије).

Такође, Уставом је утврђено да економско уређење у Републици Србији почива на тржишној привреди, отвореном и слободном тржишту, слободи предузетништва, самосталности привредних субјеката и равноправности приватне и других облика својине (члан 82. став 1.) Надаље, Република Србија је јединствено привредно подручје са јединственим тржиштем роба, капитала и услуга (члан 82. став 2.). Према члану 84. став 1. Устава Републике Србије, сви имају једнак правни положај на тржишту. Забрањени су акти којима се, супротно закону ограничава слободна конкуренција, стварањем или злоупотребом монополског или доминантног положаја (члан 84. став 2). Страна лица изједначена су на тржишту са домаћим (члан 84. став 4). Устав јемчи приватну својину (члан 86. став 1.) и забрањује дискриминацију, непосредну или посредну, по било ком основу (члан 21.).

Одредба члана 1. Закона о потврђивању Споразума о сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Уједињених Арапских Емирата, и одредбе чл. 2. и 6. Споразума о сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Уједињених Арапских Емирата, који је саставни део тог Закона, супротне су наведеним одредбама Устава Републике Србије, и то из следећих разлога:

1) У члану 6. Споразума предвиђено је да „Споразуми, уговори, програми и пројекти закључени у складу са овим споразумом не подлежу јавним набавкама, јавним тендерима, јавним надметањима или другом поступку предвиђеном националним законодавством Републике Србије“. Према томе, у односима са Владом Уједињених Арапских Емирата, односно са физичким и правним лицима која та влада одреди, Влада Републике Србије има потпуно одрешене руке, тј. не везује је ни један пропис националног законодавства Републике Србије. Целокупан правни поредак Републике Србије у тим случајевима је суспендован. Не зна се колико ће тих случајева у будућности бити јер је наведени Споразум „кровни“ акт на основу кога се могу склапати бројни уговори различите врсте. То је супротно одредби члана 3. Устава према коме је Република Србија правна држава у којој владају право и закони, а власт је дужна да се повинује Уставу и законима. У правној држави нема места суспензији националног законодавства вољом извршне власти, као што је то предвиђено чланом 6. Споразума. Одредба тог члана предвиђа да закључени споразуми, уговори, програми и пројекти (подразумева се и њихови потписници), не подлежу јавним набавкама, јавним тендерима и јавним

надметањима, али ни „другом поступку предвиђеном националним законодавством Републике Србије“, дакле, ни законима о парничном поступку, о извршењу и обезбеђењу, о кривичном и прекршајном поступку нити било ком другом закону.

2) Суспензија националног законодавства коју предвиђа одредба члана 6. Споразума супротна је и одредбама члана 82. став 1. и 84. став 2. Устава који прокламују отворено и слободно тржиште и забрањују сваки акт којим се, стварањем монополског или доминантног положаја, ограничава конкуренција. Искључење националног законодавства (о јавним набавкама, јавним тендерима, јавним надметањима и другим поступцима) има циљ да партнеру са којим се склапа споразум обезбеди, ако не монополски, онда бар доминантан положај на тржишту. Супротно Уставу, тај сегмент тржишта Републике Србије на тај начин постаје затворен и неприступачан за било какву конкуренцију. То се не слаже са основним начелима економског уређења Републике Србије међу којима је слободно и отворено тржиште основно (члан 82. став 1. Устава).

3) У члану 2. Споразума - Област (1) Економска сарадња, 3. Сарадња у области пољопривреде, тачка 2. која гласи:

„2. У циљу инвестирања у развој пољопривредне производње и модернизације постојеће пољопривредне инфраструктуре, Република Србија је спремна да водећој пољопривредној компанији из Уједињених Арапских Емирата, коју предложи УАЕ Страна, понуди имовину у пољопривредним компанијама у државном власништву, дугорочни закуп пољопривредног земљиштата и/или пословну сарадњу, све по правилима и условима о којима се Стране у овом споразуму договоре, или свака Страна и приватни сектор, или које договори приватни сектор обеју Страна, а што ће бити регулисано посебним споразумима/уговорима (купопродаја, дугорочни закуп, концесије по БОТ систему (*built - operate - transfer: изгради - користи - пренеси*), продаја капитала и/или имовине у постојећим компанијама, пословна сарадња итд.)“.

Та одредба Споразума предвиђа купопродају, дугорочни закуп и др. имовине у домаћим пољопривредним компанијама које су у државном власништву и противуставна је из разлога наведених напред у тачкама 1) и 2) .Уговори о купопродаји, дугорочном закупу и др. биће склапани мимо јавног огласа, надметања и могућности да им приступи било ко други осим држављана УАЕ. То је супротно одредби Устава да сви имају једнак правни положај на тржишту (члан 84. став 1) и представља кршење уставне забране ограничења слободне конкуренције и стварања монополског или доминантног положаја једном купцу, односно закупцу (члан 84. став 2), у овом случају припаднику УАЕ. Та одредба је и дискриминаторска јер продајом и уступањем имовине без тендера једном купцу, који се тако доводи у повлашћени положај, остали грађани и правна лица из Србије и странци из ЕУ, којима то није понуђено, немају једнак положај, чиме се крше одредбе члана 21. Устава о забрани дискриминације.

Цитираном одредбом члана 2. Споразума нуди се продаја, закуп и др. „имовине у пољопривредним компанијама у државном власништву“. Према изјавама грађана, које нису демантоване, у тој имовини налазе се и земљишта која су у поступку реституције, па од доношења Закона о враћању одузете имовине и обештећењу, она правно више нису у „државном власништву“, већ у приватној својини. Фактичко је и техничко питање што том имовином до краја поступка за повраћај приватном власнику управља државни орган, али та имовина од доношења тог закона више није државна. Влада даје у закуп, па чак и продаје туђу имовину, што представља тешку узурпацију приватне својине супротно одредби члана 86. Устава која јој гарантује правну заштиту и

изједначава је са осталим облицима својине. Због тога је и поменути Закон о враћању одузете имовине и обештећењу, забрањено отуђење и оптерећење те имовине до краја поступка за њено враћање.

4) Споразум који је потврђен Законом чију уставност оспоравамо, супротан је и духу Устава Републике Србије који несумњиво не дозвољава злоупотребу и изигравање закона. Циљ Закона и њиме потврђеног Споразума је управо у томе, да се изигра национално законодавство. То је нескривено речено у одредби члана 6. оспореног Споразума, а видљиво је и из других одредаба Споразума. Сама идеја о склапању једног таквог међудржавног уговора мотивисана је намером да се на тај начин „доскочи“ решењима домаћих закона (Закон о пољопривредном земљишту, Закон о враћању одузете имовине и обештећењу,), будући да ратификовани међународни уговори по Уставу имају већу правну снагу од закона (члан 194. став 5). Ту могућност, да склапањем једног међународног уговора, могу ставити ван снаге скоро целокупни правни поредак Републике Србије, домаћи потписници Споразума су знали, или су морали да знају, па су због тога одговорни за свесну и неприкривену суспензију националног законодавства. У времену до ратификације Споразума Влада Републике Србије је поступала противзаконито, а ратификација Споразума представљала је нелегитиман пут за изигравање домаћег законодавства. То је супротно одредби члана 198. став 1. Устава према којој појединачни акти и радње државних органа морају бити засновани на закону.

5) Напред описана неуставност одредаба чл. 2. и 6. Споразума повлачи и неуставност чл.1. и 2. Закона којим је ратификован Споразум у целини, јер према Уставу РС потврђени међународни уговори морају бити у складу с Уставом(члан 16. став 2. и члан 194. став 4.)

6) Потписано је више појединачних уговора на основу поменутог Оквирног Споразума и који су већ нанели огромну финансијску штету Републици Србији. У питању су уговори са авио компанијом Етихад, пољопривредном компанијом Ал Равафед и компанијом Игл Хилс из УАЕ, а поред тога су најављени нови, потпуно беспотребни уговори којима ће се нпр. дати посао посредовања у набавци нових бројила за електричну енергију компанији из УАЕ.

Из напред изнетог неопходно је усвојити наведени Предлог закона о престанку важења Закона о потврђивању Споразума о сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Уједињених Арапских Емирата.

III. Објашњење основних правних института и појединачних решења

Чланом 1. Предлога закона прописује се да Закон о потврђивању Споразума о сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Уједињених Арапских Емирата („Службени гласник РС,“ – Међународни уговори, број 3/13), престаје да важи.

Чланом 2. Предлога закона предвиђено је да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. Анализа ефеката закона

Доношењем овог закона спречава се суспензија националног законодавства вољом извршне власти.

V. Процена финансијских средстава потребних за спровођење закона

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

VI. Разлози за доношење закона по хитном поступку

Доношење овог закона по хитном поступку се предлаже да би се избегле даље штетне последице по грађане и правни систем Републике Србије .

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланик Балша Божовић.

2. Назив прописа

Предлог закона о престанку важења Закона о потврђивању споразума о сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Уједињених Арапских Емирата

(Law proposal on termination of the Law on Agreement on cooperation between the Government of the Republic of Serbia and the Government of United Arab Emirates).

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа

/

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

/

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

/

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

/

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

/

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

/

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима

/

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима
/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност
/

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније
/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права.

Секундарни извори права Европске уније који постоје у овој области нису релевантни са становишта материје коју обрађује овај Предлог закона, тако да се уз овај Предлог закона не доставља Табела усклађености.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?
/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?
/

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености
/

Потпис руководиоца органа органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат

Београд, 9. септембар 2016. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Балша Божовић